

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Z JĘZYKA POLSKIEGO W

W SZKOLE PODSTAWOWEJ W SERBACH

Opracowane na podstawie:

- ✓ Podstawa prawna: ustawa z dn. 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015r. poz. 2156);
- ✓ Podstawa programowa języka polskiego dla szkół podstawowych;
- ✓ Rozporządzenie MEN z dn. 10 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

Cele oceniania

Ocenianie bieżące:

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;

Klasyfikacja śródroczna:

Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się co najmniej raz w ciągu roku szkolnego, w terminie określonym w statucie szkoły.

Klasyfikacja roczna:

Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć.

1. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- a) Wypowiedź ustna:

- odpowiedź ustna - polega na sprawdzeniu wiadomości i umiejętności ucznia w zakresie rozumienia problemu, związków przyczynowo-skutkowych, postaw i przekonań dotyczących danego działu programowego; orientacji w świecie literackim i językowym.

- recytacja z pamięci utworów poetyckich lub prozy,

- udział w dyskusji,

- czytanie.

b) Prace pisemne:

- sprawdziany kompetencji czytelniczych np. sprawdzające znajomość treści lektur,

- sprawdziany z wiedzy o literaturze i gramatyczne,

- dyktanda,

- kartkówki,

- prace klasowe - wypracowania na wybrany temat,

- prace pisemne w różnej formie

- redagowanie krótszych tekstów użytkowych (np. życzenia, ogłoszenia, dedykacji, życiorysu, listu motywacyjnego, CV itp.).

- redagowanie dłuższych form wypowiedzi: kartki z pamiętnika, opowiadania z dialogiem, opisu (sytuacji, przeżycia wewnętrznego, krajobrazu, postaci, obrazu), sprawozdania, recenzji, charakterystyki, listu, notatki (w formie planu, streszczenia), rozprawki.

- zadania domowe,

- testy diagnostyczne.

c) Konkursy polonistyczne.

d) Prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń.

e) Aktywność i inicjatywa przejawiana na lekcji.

f) Rysunkowa (plastyczna) konkretyzacja utworów literackich.

g) Referaty i opracowania tematyczne.

h) Praca w grupach.

i) Udział w apelach szkolnych, przedstawieniach, których tworzywem jest słowo.

j) Aktywność pozalekcyjna, udział w konkursach - ocena celująca.

Wszystkie zadane lektury są obowiązkowe. Brak znajomości ich treści i zagadnień z nich wpływających będzie punktowany oceną niedostateczną.

Ocenianiu podlega wywiązywanie się ucznia z następujących obowiązków:

Uczeń ma obowiązek systematycznie, rzetelnie i starannie prowadzić zeszyt przedmiotowy oraz zeszyt ćwiczeń, które są dokumentami pracy ucznia. W przypadku choroby czy nieobecności w szkole uczeń uzupełnia notatki i zadania domowe w ciągu kilku dni od powrotu do szkoły, w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Zeszyt przedmiotowy będzie kontrolowany podczas sprawdzania prac domowych. Przy ocenie zeszytu będą brane pod uwagę następujące elementy:

- pismo (estetyka zapisu)
- systematyczność notowania i wklejania kart pracy
- sporządzanie notatek, odrabianie zadań
- ortografia, interpunkcja
- przynoszenie do szkoły podręczników, przyborów szkolnych,
- systematyczne przygotowywanie się do lekcji w miarę swoich możliwości,
- praca na lekcji, aktywność, inwencja twórcza, kultura żywego słowa.

2. Każdy uczeń może otrzymać dodatkowe oceny za wykonane prace nadobowiązkowe, za udział w konkursie przedmiotowym, literackim, poetyckim, recytatorskim, ortograficznym.

3. Prace klasowe, dyktanda, sprawdziany umiejętności językowych i literackich są zapowiedziane na tydzień przed planowanym terminem i poprzedzone lekcją określającą wymagane treści i umiejętności.

4. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową, dyktando bądź sprawdzian, to powinien napisać go w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły (termin do uzgodnienia z nauczycielem). Każda kartkówka i sprawdzian muszą zostać zaliczone w formie ustalonej z nauczycielem. Brak zaliczenia pracy pisemnej nauczyciel oznacza wpisując w rubrykę ocen „nb”. Po upływie dwóch tygodni, od pojawienia się takiego wpisu w dzienniku i/lub powrotu ucznia po dłuższej nieobecności, ma on obowiązek zaliczyć pracę pisemną

5. Każdy uczeń może poprawić ocenę poniżej dostatecznej w ciągu dwóch tygodni od otrzymania tej oceny. Uczeń nie może poprawić oceny z pracy klasowej – wypracowanie na wybrany temat (podsumowanie treści, problematyki przerabianej lektury) oraz nie można poprawić oceny ze sprawdzianu z treści lektury szkolnej.

6. Za aktywność oraz pracę podczas lekcji (w zależności od zaangażowania i trudności zadań) uczeń otrzymuje oceny, na które składają się zdobywane systematycznie plusy (3 plusy równają się ocenie bardzo dobrej).

7. Za niewywiązanie się z obowiązków wymienionych w pkt. 1, uczeń otrzymuje minusy (3 minusy równają się ocenie niedostatecznej).

8. Jeżeli uczeń nie dotrzyma terminu wyznaczonego mu na wykonanie danego zadania, wynikającego z realizacji podstawy programowej, otrzymuje ocenę niedostateczną.

9. Zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem prace klasowe, sprawdziany, testy, dyktanda oraz długoterminowe prace domowe są sprawdzone i oddane w ciągu dwóch tygodni.

10. Kartkówki są sprawdzone i oddane w ciągu dwóch tygodni (obejmują trzy jednostki lekcyjne i nie wymagają zapowiedzi).

11. Uczeń może nie być klasyfikowany z zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia odpowiednio w okresie lub semestrze, za który przeprowadzana jest klasyfikacja. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny. Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny za zgodą rady pedagogicznej.

12. Oceny z prac klasowych, sprawdzianów, testów i dyktand są zapisywane w dzienniku lekcyjnym kolorem czerwonym i mają decydujący wpływ na ocenę semestralną i końcowo roczną.

13. Przedmiotowe Zasady Oceniania zgodne są z obowiązującymi Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania.

14. Zasady udostępniania prac pisemnych uczniowi i jego rodzicom:

Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne ucznia, są udostępniane rodzicom.

15. Warunki uzyskiwania wyższej niż przewidywana końcoworocznej oceny z zajęć edukacyjnych.

1) Za przewidywaną ocenę końcowo roczną przyjmuje się ocenę zaproponowaną przez nauczyciela zgodnie z terminem ustalonym w „Statucie Szkoły”.

2) Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się ubiega, lub od niej wyższa.

3) Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana:

a) frekwencja na zajęciach z danego przedmiotu nie niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby);

b) usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach;

c) przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych;

d) uzyskanie z wszystkich sprawdzianów i prac pisemnych ocen pozytywnych (wyższych niż ocena niedostateczna), dotyczy to również trybu podnoszenia oceny niedostatecznej;

e) skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym - konsultacji indywidualnych.

4) Uczeń ubiegający się o podwyższenie oceny zwraca się z pisemną prośbą w formie podania do nauczyciela przedmiotu w ciągu 3 dni od ostatecznego terminu poinformowania uczniów o przewidywanych ocenach końcowo rocznych.

5) Nauczyciel przedmiotu po rozpatrzeniu podania uzasadnia ustnie swoją decyzję uczniowi, wyrażając lub nie zgodę na przystąpienie do poprawy oceny.

6) W przypadku niespełnienia któregośkolwiek z warunków wymienionych w punkcie Trzecim, prośba ucznia zostaje odrzucona, nauczyciel odnotowuje na podaniu przyczynę jej odrzucenia.

7) Uczeń spełniający wszystkie warunki najpóźniej na 7 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu dodatkowego sprawdzianu pisemnego, obejmującego tylko zagadnienia ocenione poniżej jego oczekiwań.

8) Procedura podwyższania oceny trwa nie dłużej niż 2 godziny lekcyjne.

9) Sprawdzian, oceniony zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania, zostaje dołączony do dokumentacji wychowawcy klasy.

10) Poprawa oceny rocznej może nastąpić jedynie w przypadku, gdy sprawdzian został zaliczony na ocenę, o którą ubiega się uczeń lub ocenę wyższą.

11) Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny proponowanej, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.

12) Ocenę okresową można podwyższyć w analogiczny sposób.

16. Uczniów obowiązują następujące kryteria oceniania dotyczące prac klasowych, dyktand, testów, sprawdzianów i kartkówek zgodne z WZO:

ocena	%
6	Powyżej 100
5	100 - 94
4	93– 74
3	73 – 50
2	49 – 30
1	29 – 0

Średnia ważona oraz progi procentowe nie są jedyną wytyczną do wystawienia oceny klasyfikacyjnej. Przy wystawieniu oceny klasyfikacyjnej bierze się pod uwagę możliwości ucznia oraz przyrost jego wiedzy i rosnące wyniki w nauce.

Kryteria oceniania dyktand :

ocena	liczba błędów
6	0
5	1
4	2-3
3	4-5
2	6-7
1	8 i więcej

Zapisana w tabeli ilość błędów dotyczy błędów ortograficznych pierwszoplanowych (czyli: pisownia u/ó, rz/ż, ch/h oraz zasada sprawdzana na dyktandzie, np. wielka litera). Jeden błąd ort. równa się dwóm błędom interpukcyjnym.

Kryteria oceniania dłuższej wypowiedzi pisemnej:

Ocena dłuższej wypowiedzi będzie dokonywana według pięciu kryteriów:

- 1 Realizacja tematu.
- 2 Kompozycja.
- 3 Poprawność językowa i stylistyczna.
- 4 Poprawność interpunkcyjna.
- 5 Poprawność ortograficzna.

17. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Wymagania edukacyjne, dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- a) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii,
- b) który jest objęty pomocą psychologiczno--pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów w szkole.

WYMAGANIA SZCZEGÓLNE NA POSZCZEGÓLNAŃ OCENĘ

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w zakresie swych kompetencji polonistycznych opanował podstawę programową w 100 %.

1. Słuchanie i mówienie:

- Uczeń potrafi w trakcie zajęć zbudować i wygłosić kilkuminutową wypowiedź poprawną językowo i charakteryzującą się wysokim poziomem merytorycznym.
- Celnie argumentuje, wykazując się erudycją interdyscyplinarną.
- Jest laureatem szkolnych konkursów recytatorskich.
- Wykazuje się umiejętnością głosowej interpretacji tekstu w ramach konkursów zewnętrznych.
- Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny.
- Dbą o kulturę języka.

2. Czytanie tekstów literackich i innych tekstów kultury.

- Samodzielnie i krytycznie analizuje i interpretuje teksty pozaprogramowe, dzieła ikonograficzne, muzyczne.
- Bezbłędnie odczytuje symbole kulturowe i aluzje literackie wpisane w teksty pozaprogramowe.
- Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.

3. Tworzenie własnego tekstu.

- Podejmuje próby tworzenia wyżej zorganizowanych form wypowiedzi: eseju, recenzji.
- Tworzy własne teksty i publikuje je na np. stronach internetowych
- Potrafi opracować projekt monograficzny lub badawczy.
- Tworzy własne teksty w ramach ogłaszanych konkursów zewnętrznych.

4. Praktyczne posługiwanie się wiedzą z nauki o języku.

- Tworzy i dokonuje korekty artykułów zamieszczanych na szkolnej stronie internetowej.
- Samodzielnie przygotowuje zadania konkursowe lub ciekawe ćwiczenia utrwalające kształcone umiejętności.

5. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.

- Zna zasady ortografii i interpunkcji i dokumentuje je bezbłędnym zapisem.
- Jest laureatem szkolnych konkursów ortograficznych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który w zakresie kompetencji polonistycznych spełnia poniższe wymagania:

1. Słuchanie i mówienie:

- Buduje logiczne, spójne i poprawne merytorycznie wypowiedzi na określone tematy.
- Dyskutuje, polemizuje, przytacza trafne argumenty na uzasadnienie własnego stanowiska
- Dostrzega problem, zgłasza propozycje rozwiązania, wyciąga wnioski.
- Wykazuje się bardzo dobrą znajomością wszystkich lektur programowych.
- Wygłasza z pamięci fragmenty prozy lub poezji, dokonując głosowej interpretacji poprzez odpowiednią barwę głosu i intonację.
- Jest uczestnikiem szkolnych oraz pozaszkolnych konkursów recytatorskich.
- Samodzielnie i krytycznie analizuje i interpretuje teksty, posługując się terminologią z zakresu teorii literatury.
- Sprawnie posługuje się wymaganymi programowo formami wypowiedzi: opis, opowiadanie, charakterystyka, streszczenie, sprawozdanie, głos w dyskusji, rozprawka
- Wygłasza przemówienia, stosując figury retoryczne.
- Stosownie do sytuacji buduje wypowiedzenia mające charakter: perswazji, parafrazy, komentarza.
- Dbą o kulturę języka.

2. Czytanie tekstów literackich i innych tekstów kultury.

- Płynnie i bezbłędnie czyta, interpretując tekst poprzez właściwą intonację.
- Zna środki wyrazu typowe dla różnych dziedzin sztuki i umie odczytać ich funkcje.
- Potrafi krytycznie odczytać treść przekazów medialnych, w tym reklam.
- Sprawnie odczytuje informacje zawarte w aktach normatywnych, mapach, tabelach, wykresach.
- Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.

3. Tworzenie własnego tekstu.

- Sprawnie redaguje pisemne formy wypowiedzi: notatka, opis, charakterystyka, opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, list, dziennik, pamiętnik, streszczenie, rozprawka, wywiad.
- Podejmuje próby tworzenia własnego tekstu w ramach ogłaszanych konkursów zewnętrznych.
- Wprowadza cytaty i poprawnie je zapisuje.
- Tworzy wzorcowe teksty użytkowe: ogłoszenia, instrukcje, zawiadomienia, regulaminy, CV, list motywacyjny, podanie.
- Dokonuje oryginalnego przekładu intersemiotycznego dzieła literackiego, plastycznego i malarskiego.
- Sprawnie dokonuje różnorodnych operacji na tekście: streszcza, rozwija, dokonuje adaptacji, stylizacji, parafrazy.

4. Posługiwanie się wiedzą z nauki o języku.

Uczeń, tworząc teksty mówione i pisane, sprawnie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę z zakresu:

- fleksji (części mowy odmienne i nieodmienne, osobliwości w odmianie, funkcje części mowy),

- składni (zdania, równoważniki, zdania pojedyncze, złożone, wielokrotnie złożone),
- słowotwórstwa (budowa słowotwórcza wyrazu, złożenia, zestawienia, zrosty, wulgaryzmy, neologizmy, zapożyczenia),
- frazeologii (rozumie znaczenie związków frazeologicznych, stosuje je w różnych formach wypowiedzi),
- fonetyki;

5. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.

- Uczeń zna zasady ortograficzne i interpunkcyjne i potwierdza to bezbłędnym zapisem.
- Jest w gronie zwycięzców lub uczestniczy w szkolnych konkursach ortograficznych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który w zakresie kompetencji polonistycznych spełnia poniższe wymagania:

1. Słuchanie i mówienie.

- Słucha uważnie wypowiedzi i potrafi dokonać selekcji przekazywanych informacji.
- Tworzy poprawne składniowo i merytorycznie wypowiedzi wielozdaniowe.
- Bierze udział w dyskusji, popierając własne zdanie trafnie dobranymi argumentami.
- Poprawnie posługuje się wymaganymi programowo formami wypowiedzi.
- Dobrze zna treści lektur, wykorzystuje konteksty niezbędne do ich interpretacji.
- Bezbłędnie wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy.
- Bierze udział w szkolnych konkursach recytatorskich.
- Dbą o kulturę języka.

2. Czytanie tekstów literackich i innych tekstów kultury.

- Uczeń czyta płynnie i bezbłędnie, ze zrozumieniem.
- Zna środki wyrazu literatury, teatru, filmu, mediów i umie odczytać ich funkcje.
- Czyta teksty kultury na poziomie dosłownym, symbolicznym i przenośnym.
- Dostrzega konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury.
- Dostrzega wartości wpisane w teksty kultury.

3. Tworzenie własnego tekstu.

- Poprawnie redaguje pisemne formy wypowiedzi: opis, opowiadanie, streszczenie, rozprawka, sprawozdanie, charakterystyka, pamiętnik, wywiad.
- Tworzy teksty użytkowe: regulamin, list motywacyjny, list otwarty.
- Umiejętnie dokonuje operacji przekształcenia tekstu: streszcza, rozwija, dokonuje adaptacji i stylizacji.
- Dokonuje przekładu intersemiotycznego dzieła literackiego plastycznego i muzycznego.
- Świadomie i sprawnie posługuje się groteską, absurdem, komizmem, patosem tworząc własne teksty.

4. Posługiwanie się wiedzą z nauki o języku.

Uczeń, tworząc własne teksty, sprawnie posługuje się wiedzą z zakresu:

- fleksji (zna odmienne i nieodmienne części mowy i ich funkcje w zdaniu).
- składni (stosuje różne rodzaje wypowiedzi i umie je nazwać).
- słowotwórstwa (złożenia, zrosty, zestawienia, neologizmy, zapożyczenia).
- frazeologii (zna znaczenie powszechnie przyjętych frazeologizmów i poprawnie je stosuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych).

5. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.

- Zna reguły ortograficzne i interpunkcyjne, dopuszcza się dwa rażące błędy ortograficzne w tekście dyktanda.
- Zna mechanizm procesów fonetycznych (upodobnienia, uproszczenia, utrata dźwięczności w wygłosie wyrazu) i dokumentuje to bezbłędnym zapisem.
- Bierze udział w szkolnych konkursach ortograficznych.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który w zakresie kompetencji polonistycznych spełnia poniższe wymagania:

1. Słuchanie i mówienie:

- Słucha uważnie wypowiedzi i dokumentuje to, wskazując główną myśl i odpowiadając na pytania
- Zna treść lektur, umie omówić świat przedstawiony oraz odtworzyć plan wydarzeń.
- Buduje krótkie, logiczne wypowiedzi na temat lektury, filmu, różnych problemów codziennego życia, posługując się pojęciami literackimi i kulturowymi.
- Potrafi określić swoje stanowisko i uzasadnić je.
- Wygłasza z pamięci fragmenty prozy i poezji.
- Umie zadawać pytania, znając wartość pytań otwartych i zamkniętych.
- Odróżnia fakty od opinii.
- Mówi w sposób zgodny z ogólnopolską normą wymowy. Dbą o kulturę języka

2. Czytanie tekstów literackich i innych tekstów kultury.

- Potrafi odczytać znaczenie dosłowne i przenośne związków i wyrażeń wpisanych w teksty kultury.
- Czyta płynnie, ze zrozumieniem.
- Zauważa i prawidłowo odczytuje intencje nadawcy (manipulację, perswazję).
- Dostrzega konteksty: biograficzny, historyczny i aksjologiczny i potrafi je wykorzystać do interpretacji tekstów kultury.
- Zna środki wyrazu właściwe różnym tekstom kultury i umie je nazwać.
- Odczytuje bliskie mu wartości wpisane w teksty.

3. Tworzenie własnego tekstu.

- Redaguje dłuższe wypowiedzi w formach wypowiedzi określonych w podstawie programowej.
- Przestrzega zasad organizacji tekstu (wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity).
- Potrafi przekształcić tekst streszczając, rozwijając lub zapisując go w formie planu.

- Tworzy teksty użytkowe: instrukcje, zawiadomienia, ogłoszenia o pracę, ogłoszenia drobne, podanie, telegram, CV, list prywatny, tekst życzeń.
- Podejmuje próby przekładu intersemiotycznego dzieł literackich, malarskich i muzycznych.

4. Praktyczne posługiwanie się wiedzą z nauki o języku. Uczeń, tworząc różne formy wypowiedzi, posługuje się wiedzą z zakresu:

- fleksji (części mowy odmienne i nieodmienne),
- składni (zdania pytające, oznajmujące, rozkazujące, złożone, równoważniki zdania, wypowiedzenia wielokrotnie złożone),
- słowotwórstwa (wyrazy podstawowe, pochodne, budowa słowotwórcza wyrazu, zapożyczenia, wulgaryzmy, synonimy, antonimy, homonimy),
- frazeologii (zna znaczenie popularnych mitologizmów, wyrażeń i zwrotów zaczerpniętych z Biblii i świadomie stosuje je w swoich wypowiedziach).

5. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.

- Zna zasady ortograficzne i interpunkcyjne, dopuszcza się cztery rażące błędy ortograficzne w tekście dyktanda.
- Poprawnie przenosi wyrazy.

Ocenę dopuszczającą

otrzymuje uczeń, który w zakresie kompetencji polonistycznych spełnia poniższe wymagania:

1. Słuchanie i mówienie.

- Słucha uważnie krótkiej wypowiedzi i dokumentuje to odpowiedzią na pytanie.
- Rozumie mowę ciała (język niewerbalny).
- Samodzielnie buduje jedno lub dwuzdaniowe wypowiedzenia na temat lektur, zjawisk kulturowych, zainteresowań.
- Wygłasza z pamięci krótkie teksty poetyckie i fragmenty prozy.
- Zna problematykę lektur i dokumentuje to odpowiadając na pytania.
- Przy pomocy nauczyciela tworzy wypowiedzenia wielozdaniowe.
- Dbą o kulturę języka.

2. Czytanie tekstów literackich i innych tekstów kultury.

- Czyta płynnie, aczkolwiek zdarzają się nieliczne błędy.
- Potrafi odczytać znaczenie dosłowne i symboliczne niektórych wyrażeń i zwrotów.
- Rozróżnia rodzaje literackie oraz cechy poznanych gatunków literackich.
- Odczytuje treści przekazów medialnych i innych tekstów kultury. W prostych przykładach wskazuje apostrofę, porównanie, przenośnię, epitet, rymy, pytania retoryczne. Zna pojęcie *podmiotu lirycznego*.

3. Tworzenie własnego tekstu.

- Podejmuje próby redagowania tekstów w nowych formach wypowiedzi określonych w podstawie programowej. Redaguje dłuższe wypowiedzi w formach wypowiedzi określonych w podstawie programowej na poziomie szkoły podstawowej (opis, opowiadanie, charakterystyka, list, sprawozdanie, pamiętnik i dziennik), a popełnione błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie przekreślają całkowicie wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie
- Zna zasady organizacji tekstu pisanego i stara się je stosować.
- Potrafi zredagować niektóre teksty użytkowe.

4. Praktyczne posługiwanie się wiedzą z nauki o języku. Uczeń, tworząc własne teksty, posługuje się wiedzą z zakresu:

- fleksji (stosuje poprawne formy wyrazów, rozwija tekst, dodając do rzeczowników i czasowników właściwe określenia),
- składni (potrafi rozpoznawać odmienne i nieodmienne części mowy i znaleźć je w tekście, wyodrębnia w zdaniu podmiot, orzeczenie, wskazuje ich określenia bez nazywania; przekształca tekst, tworząc ze zdań pojedynczych złożone, z równoważników zdania, z konstrukcji czynnych bierne; rozróżnia zdanie pojedyncze i złożone, równoważnik zdania, zdanie pytające, wykrzyknikowe, oznajmujące; na prostych przykładach rozróżnia zdania współrzędnie złożone i podrzędnie złożone
- fonetyki - odróżnia litery i głoski, samogłoski od spółgłosek, głoski twarde i miękkie oraz dźwięczne i bezdźwięczne
- słowotwórstwa (tworzy rodzinę wyrazów, wskazuje wyraz podstawowy i pochodny stosuje synonimy, wyrazy nacechowane emocjonalnie).

5. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.

- Zna zasady ortograficzne i interpunkcyjne, dopuszcza się sześć rażących błędów ortograficznych w tekście dyktanda.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który w zakresie kompetencji polonistycznych nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.

Ocenianie kształtujące

Na lekcjach języka polskiego stosowane są elementy oceniania kształtującego poprzez:

- określenie celów lekcji i sformułowanie ich w języku zrozumiałym dla ucznia oraz sprawdzenie pod koniec lekcji, czy zostały osiągnięte,
- przekazanie uczniom informacji dotyczących zakresu materiału podlegającego ocenie oraz kryteriów oceniania
- stosowanie przed pracą kontrolną zadań wstępnych przygotowujących ucznia do sprawdzianu, dzięki czemu ma on możliwość poznania swoich mocnych i słabych stron oraz nadrobienia braków,
- liberalne podejście do pracy domowej ucznia – praca domowa podlega korekcie, starania ucznia są nagradzane plusami lub oceną bdb. (minus jest tylko wtedy, gdy uczeń nie podejmie wysiłku odrobienia pracy domowej); jeśli praca domowa zawiera dużo błędów, nie jest nagradzana, ale oceniana opisowo – uczeń dowiaduje się dzięki temu, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy z jego strony (typowej ocenie – w skali

od 1 do 6 – podlega praca domowa, jeśli zostało to wcześniej przez nauczyciela zapowiedziane).

Opracowała : Anna Kruszewska, Barbara Walczak, Małgorzata Walczak